

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Literatură Comparată
1.4 Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5 Ciclu de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Literatură universală și comparată/ Licențiat în filologie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei			Nietzsche și nietzscheanismul Cod LLY4019				
2.2 Titularul activităților de curs			Lect. univ. dr. Laura Tusa Ilea				
2.3 Titularul activităților de seminar			Lect. univ. dr. Laura Tusa Ilea				
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	IV	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei/Obligativitate	DF/OP

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					4
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					3
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					7
Tutoriat					
Examinări					2
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual	42				
3.8 Total ore pe semestru	98				
3.9 Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	
4.2 de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Sală de curs, sistem de amplificare audio Xeroxuri, fotocopii, cărți
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Sală de seminar Prezența obligatorie la 75% din seminarii

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> - Definirea interdisciplinară și descrierea formelor de evoluție și a temelor esențiale ale literaturii universale și comparate, descrierea conceptelor, perspectivelor și metodelor utilizate în teoria literară modernă și în morfologia culturii; - Abordarea critică a ideilor și orientărilor teoretice în studiul literaturii; - Descrierea sintetică și analitică, estetică și culturală a fenomenului literar din perspectiva comparatistă și multidisciplinară; - Evaluarea aplicării coerente a conceptelor teoretice și a instrumentarului metodologic în cercetarea literaturii universale, asigurând deschiderea înspre relațiile interdisciplinare; - Elaborarea de studii/ eseuri/ proiecte de cercetare literară comparată, utilizând metode, tehnici, procedee și instrumente specifice; - Analiza și receptarea integrată a literaturii universale; - Definirea conceptelor, metodelor de analiză comparatistă utilizate în realizarea unei taxonomii tematice și formale a textului literar ; - Aprofundarea biografiei exemplare a lui Nietzsche și a modului în care ea a devenit „obsesie” literară; - Înțelegerea principalelor teme ale gândirii nietzscheene și a modului în care ele s-au reflectat în evoluția formelor culturale ale secolului XX; - Capacitatea de a recunoaște amprente mitice ale gândirii lui Nietzsche și înțelegerea modului în care ele se raportează la unele teme religioase ale Orientului; - Situarea gândirii nietzscheene în contextul relației dintre modernism și postmodernism; <p>Identificarea amprentelor contraculturale ale gândirii nietzscheene.</p>
Competențe transversale	- CT1 Utilizarea componentelor domeniului (limbă și literatură) în deplină concordanță cu etica profesională.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

8. Conținuturi

7.1 Obiectivul general al disciplinei	- Familiarizarea cu literatura comparată și universală în ansamblu		
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> - Prezentarea biografiei lui Nietzsche și a modului în care ea a fost inserată în filosofiele existenței - Discutarea gândirii lui Nietzsche în contextul secolului XIX și XX - Analiza principalelor teme ale gândirii nietzscheene și a altor filosofi existențialiști 		
8.1 Curs	Metode de predare	Observații	
1. Prezentarea planului de curs. Estetic-etic-religios	Prelegeri, cursuri interactive		
2. Premisele existențialismului	Prelegeri, cursuri interactive,	S. Kierkegaard, <i>Boala de moarte</i>	
3. Creștinismul ca școală de gândire	Prelegeri, cursuri interactive,	S. Kierkegaard, <i>Frică și cutremur</i>	
4. Individual-absolut. Cele trei etape ale existenței	Prelegeri, cursuri interactive	S. Kierkegaard: <i>Sau-sau</i>	
5. Morală și paradox estetic	Prelegeri, cursuri interactive	A.Schopenhauer: <i>Aforisme asupra înțelepciunii în viață, Fundamentele moralei</i>	
6. Apolinic și dionisiac.	Prelegeri, cursuri interactive	Fr. Nietzsche: <i>Nașterea tragediei</i>	
7. Nihilismul	Prelegeri, cursuri interactive	Fr. Nietzsche, <i>Ecce homo</i>	

8. Spiritul ludic și epoca accelerației.	Prelegeri, cursuri interactive	Fr. Nietzsche, <i>Știința voioasă</i>
9. Imagini și simulacre	Prelegeri, cursuri interactive	Fr. Nietzsche, <i>Genealogia moralei</i>
10. Nihilismul activ	Prelegeri, cursuri interactive	Fr. Nietzsche, <i>Așa grăit-a Zarathustra</i>
11. Decadența Occidentului	Prelegeri, cursuri interactive	Fr. Nietzsche, <i>Amurgul idolilor</i>
12. Temporalitate și declin. Căderea în istorie	Prelegeri, cursuri interactive	E. Cioran, <i>Căderea în timp</i>
13. Utopie și hermeneutică	Prelegeri, cursuri interactive	E. Cioran, <i>Despre neajunsul de a te fi născut</i>
14. Concluzie. Pregătire pentru examen.	Prelegeri, cursuri interactive	

Seminar:

1. Estetic-etic-religios. Bibliografie : S. Kierkegaard, *Jurnalul seducătorului*
2. Anxietate și infern interior. Bibliografie: A. Strindberg, *Inferno*
3. Etică și paradigme istorice. Bibliografie: H. Hesse, *Siddharta*
4. Individualul mai înalt decât universalul. Bibliografie : H. Hesse: *Lupul de stepă*
5. Morală și paradox esthetic. Bibliografie: Th. Mann: *Moarte la Veneția*
6. Spiritul muzicii și spiritul filosofiei. Bibliografie : P. Süskind: *Parfumul*
7. Nihilismul. Bibliografie: Michel Houellebecq: *Platforma*
8. Vitează și lentoare. Bibliografie : Milan Kundera, *Lentoarea*
9. Idoli și infernul celorlalți. Bibliografie: J.-P. Sartre, *Cu ușile închise*
10. Profeți și profetese. Bibliografie: E. Jelinek: *Pianista*
11. Reveniri nietzscheene în dezbaterile contemporane. Bibliografie: „Nietzsche, the Overhuman, and Transhumanism”
12. Căderea în istorie. Bibliografie: Irigaray, „Unde începe și unde se termină corpul tău”.
13. Interpretări și deformări. Bibliografie: *Uses and Misuses of Nietzscheanism in Literature*
14. Recapitulare.

Descriere:

Subiectul cursului este centrat în jurul influenței lui Nietzsche asupra filosofiei existențialiste și a literaturii gravitând în jurul acestei filosofii. Vom face distincția dintre filosofii ale existenței și existențialism. Anumiți gânditori, precum Kierkegaard, Nietzsche, Heidegger și Jaspers, pot fi considerați ca aparținând primei categorii. În analizele noastre, vom extinde noțiunea de existențialism înspre cea de filosofie existențială.

Întrebarea centrală va fi: ce anume au toate aceste filosofii în comun? Prima tensiune introdusă este cea dintre Kierkegaard și Hegel cu privire la noțiunile de mediere, universalitate, exterioritate. Kierkegaard răspunde dialecticii lui Hegel prin noțiunile sale de « paradox al existenței », individual mai înalt decât universalul, interioritate care depășește exterioritatea. Temele kantiene sunt de asemenea puse sub semnul întrebării, fie de către Kierkegaard (care opune absurditatea implicată în acțiunile cavalerului credinței imperativului categoric kantian) sau de către Nietzsche, care face o critică a facultăților sintetice (Kant, Schelling), înlocuindu-le cu voința de putere.

Cât despre Cioran, se poate spune că el reia în tratatele, aforismele și fragmentele sale conflictul permanent cu istoria filosofiei, precum și interogația sa neîntreruptă legată de condiția umană, istorie, temporalitate, finitudine și fatalitate.

Temele principale ale cursului sunt: paradoxul existenței (Kierkegaard), problema sinelui înrădăcinată în estetic-etic-religios (Kierkegaard), ca *principium individuationis* (Nietzsche), ca anxietate care descoperă *neajunsul de a te fi născut* (Cioran). Vom discuta de asemenea și relația dintre umanism și ateism, noțiunile de libertate, responsabilitate, valoarea de adevăr, având în vedere redefinirea filosofiei (Nietzsche, Kierkegaard, Cioran), lipsa de fundament a existenței umane și

temporalitatea sa inerentă.

Toate aceste noțiuni vor fi aplicate unor scrieri literare care vor fi studiate în seminar.

Bibliografie

Curs :

E.Cioran, *Despre neajunsul de a te fi născut*, București, Humanitas, 2006

-----*Căderea în timp*, București, Humanitas, 2003

S. Kierkegaard, *Boala de moarte*, București, Humanitas, 1999

-----*Școala creștinismului*, București, Adonai, 1995

-----*Sau-sau*, Humanitas, București, 2008

Friedrich Nietzsche, *Așa grăit-a Zarathustra*, București, Humanitas, 2012

-----*Nașterea tragediei*, București, Cartex, 2018.

-----*Opere alese: Știința voioasă, Genealogia moralei, Amurgul idolilor*, București, Humanitas, 1994.

-----*Ecce homo, Antichristul*, Dacia, Cluj-Napoca, 1999.

Arthur Schopenhauer, *Fundamentele moralei*, București, Antet, 2012

-----*Aforisme asupra înțelepciunii în viață*, Vestala, București, 2007

Seminar : Michel Houellebecq, *Platforma*, Iași, București, Polirom, 2011

Hermann Hesse, *Siddharta*, Rao, București, 1996

August Strindberg, *Inferno*, Univers, București, 1999

Hermann Hesse: *Lupul de stepă*, Rao, București, 2002

Elfriede Jelinek, *Pianista*, Iași, Polirom, 2012

Patrick Süskind: *Parfumul*, Humanitas, București, 2012

Michel Houellebecq, *Platforma*, Polirom, Iași, 2011

Milan Kundera, *Lentoarea*, Humanitas, București, 2004

Jean-Paul Sartre, *Cu ușile închise*, Minerva, București, 1981

„Nietzsche, the Overhuman, and Transhumanism”, Stefan Lorenz Sorgner, *Journal of Evolution and Technology*, Vol. 20 Issue 1, 2009, pp. 29-42. Abstract: <https://jetpress.org/v20/sorgner.htm>

Luce Irigaray, „Where your body begins and where it ends”, *Marine Lover of Friedrich Nietzsche*, Columbia UP, New York, 1991, pp. 15-20

Dominique Miething, „'A Feminist Disciple of Nietzsche': The Case of Dora Marsden's Unstable Anarchism”, *Anarchist*

Michael C. Milam, „The Misuse of Nietzsche in Literary Theory”, *Philosophy and Literature*, Volume 16, Number 2, 1992, pp. 320-332

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Tematica este elaborată pe baza bibliografiei internaționale a domeniului;
- cadrul didactic are doctoratul în domeniul filologie;

10. Evaluare

10. Evaluare			
Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Sinteza, aprofundarea cunoștințelor, punerea în perspectivă a diferitelor filosofii existențiale	- Examen scris, 2 ore, în sesiunea de la sfârșitul semestrului, notat de la 1 la 10	10% prezență la curs; 40% lucrare de sinteză pe parcurs 50% lucrare la examen
10.5 Seminar/ laborator/ proiect	Participarea activă la dezbateri și redactarea unei lucrări de sinteză intermediare		
10.6 Standard minim de performanță			
1. Studentul cunoaște care sunt principalele concepte, le recunoaște și le definește corect;			
2. Studentul a citit operele principale analizate;			
3. Studentul are o viziune de ansamblu asupra domeniului;			
4. Studentul are o idee asupra metodelor interdisciplinare folosite.			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament

22.04.2020

Data avizării la Decanat

Semnătura prodecanului responsabil

AL

30.04.2020